

BESLUT

2019-10-14

Dnr: 19/00960

SAKEN

Aktuellt, SVT2, 2019-03-21, inslag om samarbete i riksdagen; fråga om opartiskhet

BESLUT

Inslaget frias. Det strider inte mot kravet på opartiskhet.

INSLAGET

Inslaget handlade om ett besked från Kristdemokraterna (KD) om att öppna för samarbete med alla partier i riksdagen. Inslaget påannonserades genom att programledaren sa följande.

Kristdemokraterna öppnar för att förhandla med SD och Vänsterpartiet – vad betyder dagens besked? Hör [namn partiledare] i *Aktuellt*.

I inslaget visades en intervju med KD:s partiledare. Beskedet kommenterades sedan av representanter för samtliga riksdagspartier. Bland annat sa representanter för Liberalerna (L) och Centerpartiet (C) att ett samarbete mellan KD och Sverigedemokraterna (SD) skulle försvåra ett eventuellt framtida allianssamarbete.

Programledaren intervjuade sedan KD:s partiledare i studion. En bit in i intervjun visades en skärm med ett Twitterinlägg som partiledaren för C skrivit. Inlägget löd som följande.

Ett historiskt misstag av KD att öppna upp för förhandlingar och överenskommelser med SD, ett främlingsfientligt populistparti med rötterna i nynazismen. Jag är djupt besviken.

Texten lästes upp av programledaren. Sedan sades följande.

(Pgl) – Hur ser du på hennes beskrivning av SD? (Partiledare) – Nej men det är inte tal om att Sverigedemokraterna har ett otroligt mörkt förflutet, det har ju också

Vänsterpartiet även om en del tycker att Vänsterpartiet har kommit betydligt längre i att göra upp med sin bakgrund och förhållande till kommunismen. (Pgl) – Så du håller med henne om beskrivningen? (Partiledare) – Ja, i stort så gör jag det men jag är ju såklart inte besviken över vårt besked utan jag är stolt över att vi har stått rakryggat genom en väldigt svår regeringsprocess och att vi nu klarar av att navigera i ett läge där vi har fått ett helt nytt landskap men där vi fortfarande behöver förhålla oss till att Sverige har stora och svåra problem [...] och då kommer inte jag säga nej, eller låta bli att göra det som behövs, för att få ordning på vårdköerna eller krisen i äldreomsorgen, bara för att det i sådana fall skulle kräva samtal med Vänsterpartiet eller Sverigedemokraterna eller något annat parti som jag i grunden tycker ideologiskt olika som. (Pgl) – Men då kan ni alltså förhandla med ett främlingsfientligt parti med rötter i nynazismen. Samtidigt säger du idag att målet fortfarande är att ha en Alliansregering. Alltså, hur kan du tro att det är möjligt efter det här beskedet och efter den där typen av kommentarer?

KD:s partiledare sa sedan bland annat att partiet inte påverkades av den bild som media eller andra politiska partier målade upp i samband med beskedet samt att KD stod för samma värderingar som innan. Sedan intervjuades en politisk kommentator av en annan programledare i studion. Kommentatorn sa bland annat att KD:s besked skulle kunna förändra det politiska landskapet.

ANMÄLNINGARNA

Anmälarna anför i huvudsak följande. Programledaren tog ställning i en kontroversiell fråga genom att referera till SD som ett främlingsfientligt parti med rötter i nynazismen. SD fanns inte med i studion för att kunna bemöta uttalandet. Programledaren visade sina egna politiska åsikter när hon frågade KD:s partiledare hur hon kunde tro att en framtida alliansregering var möjlig. Trots att nyheten handlade om att KD öppnat upp för samarbete med både SD och V ställde programledaren inga frågor om V.

En anmälare anför att programledaren uttryckte sig rasistiskt.

PROGRAMFÖRETAGETS YTTRANDE

Sveriges Television (SVT) anser att inslaget överensstämmer med kravet på opartiskhet och anför sammanfattningsvis följande.

I intervjun visade *Aktuellt* upp en tweet av centerledaren som KD:s partiledare fick kommentera. Programledaren citerade tweeten och gjorde en gest mot skärmen och frågade KD:s partiledare om hon höll med om C:s partiledares beskrivning av SD som "ett främlingsfientligt parti med rötter i nynazismen". KD:s partiledare svarade: "ja, i stort så gör jag det" men att det var viktigt att samarbeta med alla för att "få ordning på vårdköer och krisen i äldreomsorgen".

Programledaren sa då:

Men då kan ni alltså förhandla med ett främlingsfientligt parti med rötter i nynazismen. Men samtidigt säger du att målet fortfarande är att ha en alliansregering. Hur kan du tro att det fortfarande är möjligt och efter den där typen av kommentarer?

Här pekade programledaren än en gång mot skärmen där tweeten hade citerats. I frågan tog programledaren sin utgångspunkt i och citerade C:s partiledares kommentar för att lyfta frågan om det var möjligt med ett allianssamarbete efter KD:s besked den här dagen, med tanke på de reaktioner de väckt. Avslutningen på programledarens fråga med formuleringen ” [...] efter den där typen av kommentarer?” gör det extra tydligt att det var ett citat som syftade tillbaka på C:s partiledares kommentar.

Sammanfattningsvis hade C:s partiledares kommentar lästs upp ordagrant, visats som text i skärmen och programledaren hade två gånger gjort en gest mot skärmen när hon citerade tweeten. Frågorna som behandlade kommentaren kom direkt efter varandra och handlade om C:s partiledares ideologiska definition av SD, en definition som KD:s partiledare höll med om när hon fick frågan.

AKTUELL BESTÄMMELSE

SVT ska utöva sändningsrätten opartiskt och med beaktande av att en vidsträckt yttrande- och informationsfrihet ska råda i televisionen (13 § i sändningstillståndet). Kravet på opartiskhet tillämpas enligt granskningsnämndens praxis i princip fullt ut på programledare, reportrar och andra som genom sin ställning i ett program kan uppfattas som företrädare för programföretaget. Bestämmelsen innebär bland annat att en programledare eller reporter inte får göra värderande uttalanden eller ta ställning i kontroversiella frågor.

Kravet på opartiskhet innebär enligt granskningsnämndens praxis att om allvarlig kritik riktas mot en klart utpekad part ska den kritiserade få bemöta eller kommentera kritiken. Som regel ska detta ske i samma program eller inslag.

GRANSKNINGSNÄMNDENS BEDÖMNING

Granskningsnämnden anser inte att det framstod som om programledarens uttalande om att KD kunde förhandla med ett ”främlingsfientligt parti med rötter i nynazismen” var ett uttryck för hennes personliga uppfattning. Uttalandet får uppfattas som en del av en följdfråga som programledaren ställde som utgick från partiledarens svar om att hon höll med om den beskrivning av SD som C:s partiledare skrivit på Twitter. Mot bakgrund av detta anser nämnden inte att programledarens förhållningssätt medför att inslaget strider mot kravet på opartiskhet.

Enligt nämndens praxis får ett politiskt parti godta relativt långtgående kritik innan det kan krävas att partiet måste ges tillfälle att få bemöta kritiken.

Nämnden anser inte att den kritik som riktades mot SD var av sådant slag att den krävde ett bemötande. Inslaget strider därför inte i detta avseende mot kravet på opartiskhet. Vad anmälarna i övrigt anfört medför inte heller att inslaget strider mot detta krav.

Detta beslut har fattats av Malin Bonthron, Ulrika Hansson, Clas Barkman, Berivan Yildiz, Malin Bergström, Bo-Erik Gyberg och Gunnar Springfeldt efter föredragning av Karin Lundin.

På granskningsnämndens vägnar

Malin Bonthron

Karin Lundin

Originalhandlingen med namnunderskrifter förvaras hos myndigheten.